

BÁO CÁO THẨM TRA

Về điều chỉnh Kế hoạch đầu tư công cấp Thành phố năm 2023

(Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XVI, kỳ họp thứ 13)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội.

Thực hiện quy định của Luật và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách đã chủ trì, cùng đại diện các Ban HĐND tổ chức thẩm tra Tờ trình số 353/TTr-UBND và Báo cáo số 331/BC-UBND ngày 13/9/2023 của UBND Thành phố về Điều chỉnh Kế hoạch đầu tư công cấp Thành phố năm 2023. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

I. Về hồ sơ UBND Thành phố trình

1. Hồ sơ trình HĐND Thành phố gồm Tờ trình số 353/TTr-UBND và Báo cáo số 331/BC-UBND ngày 13/9/2023 về Điều chỉnh Kế hoạch đầu tư công cấp Thành phố năm 2023 do UBND thành phố Hà Nội trình HĐND Thành phố khóa XVI tại kỳ họp thứ 13 (cùng 9 biểu phụ lục tổng hợp và chi tiết phương án điều chỉnh kế hoạch vốn của các dự án).

2. Việc UBND Thành phố trình HĐND Thành phố quyết nghị các nội dung nêu trong Tờ trình và Báo cáo là phù hợp với quy định của pháp luật về đầu tư công và ngân sách Nhà nước.

II. Về nội dung UBND Thành phố trình

II.1. Về kết quả triển khai và thực hiện kế hoạch năm 2023 cấp thành phố:

Tại Tờ trình và Báo cáo, UBND Thành phố đã khái quát tình hình thực hiện Kế hoạch đầu tư công năm 2023 cấp Thành phố, kết quả giải ngân đến ngày 11/9/2023 của toàn Thành phố là 22.518 tỷ đồng, đạt 48% kế hoạch TP giao đầu năm và TW giao; đạt 42,4% kế hoạch TP giao sau điều chỉnh tháng 7/2023. Kết quả này là cao hơn so với cùng kỳ năm ngoái (27,1%) và khá hơn so với tình hình giải ngân bình quân chung của cả nước (39,6%). Lũy kế giải ngân kế hoạch vốn năm 2022 kéo dài sang 2023 là 1.415,793 tỷ đồng, đạt 33,3% kế

hoạch kéo dài. Tỷ lệ giải ngân vốn kế hoạch năm 2023 và kế hoạch năm 2022 kéo dài vẫn là thấp so với yêu cầu đặt ra. Ban thống nhất với các nhận định của UBND Thành phố và đề nghị UBND Thành phố báo cáo, đánh giá làm rõ thêm tình hình giải ngân theo từng ngành, lĩnh vực, chương trình mục tiêu; từng đơn vị, chủ đầu tư để làm rõ các đơn vị thực hiện, giải ngân đạt khá và đơn vị, chủ đầu tư thực hiện chậm, giải ngân thấp.

Qua báo cáo cho thấy, trong thời gian qua, UBND Thành phố đã tích cực chỉ đạo các đơn vị đẩy nhanh tiến độ, tháo gỡ các khó khăn vướng mắc nhưng tiến độ thực hiện và giải ngân của nhiều dự án chưa đáp ứng yêu cầu. UBND Thành phố đã phân tích đánh giá, nhận diện các nguyên nhân chính có tác động trực tiếp đến tiến độ giải ngân thấp như: vướng mắc trong công tác GPMB, vướng mắc về nhà, đất tái định cư, vướng mắc về thủ tục đầu tư.... Trong số các dự án đề nghị giảm vốn thì đa số là do nguyên nhân vướng mắc trong GPMB (có 51/68 dự án cấp Thành phố đề nghị giảm vốn, chiếm 75% số dự án giảm, số vốn giảm là 734,96/894,78 tỷ đồng, bằng 82,13% số vốn giảm). Ban đề nghị UBND Thành phố cần chỉ đạo quyết liệt và có các giải pháp thiết thực hơn nữa đối với nhiệm vụ GPMB, trong đó làm rõ trách nhiệm, thời hạn của các đơn vị được giao nhiệm vụ.

Đồng thời, Ban Kinh tế - Ngân sách cho rằng cần có đánh giá cụ thể hơn những nguyên nhân chủ quan và trách nhiệm của các sở, ngành, UBND các cấp và các chủ đầu tư trong việc đề xuất kế hoạch tiến độ và nhu cầu vốn của các dự án (kỳ này có khá nhiều dự án đề xuất giảm vốn lần thứ 2 trong năm kế hoạch, một số dự án đề xuất giảm toàn bộ số kế hoạch vốn của năm 2023¹). Công tác rà soát, xây dựng kế hoạch còn nhiều bất cập, cơ quan chủ trì tham mưu tổng hợp kế hoạch chưa sát với thực tế, có chủ đầu tư còn tình trạng giữ vốn từ đầu năm trong khi việc tổ chức thực hiện dự án không đảm bảo yêu cầu tiến độ, triển khai thủ tục chậm, giải ngân chậm, thậm chí chưa giải ngân, đến gần cuối năm phải đề nghị giảm vốn kế hoạch đã giao. Ban đề nghị UBND Thành phố quan tâm chỉ đạo nâng cao chất lượng của việc đề xuất kế hoạch đầu tư công, tăng cường trách nhiệm của đơn vị, cơ quan tham mưu lập kế hoạch nhằm hạn chế điều chỉnh kế hoạch nhiều lần, tăng cường quyết tâm, quyết liệt của các đơn vị được giao làm chủ đầu tư trong việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ, hoàn thành kế hoạch cũng như hoàn thành nhiệm vụ chính trị đã đề ra.

II.2. Phương án điều chỉnh Kế hoạch đầu tư công năm 2023 ngân sách cấp Thành phố.

¹ Dự án Cải tạo, nâng cấp mặt đê sông Hồng huyện Thường Tín, Dự án nâng cấp đường 35 đoạn giữa tuyến, Dự án nâng cấp mở rộng Quốc lộ 21B đoạn từ cầu Thạch Bích đến nút giao đường tỉnh 427 và đoạn từ nút giao ngã tư Vác đến hết địa phận Thanh Oai, Nâng cấp mở rộng Quốc lộ 21B đoạn từ thị trấn Văn Đình đến đường tỉnh lộ 424

Với tình hình thực hiện Kế hoạch đã được tổng hợp, báo cáo, Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất sự cần thiết điều chỉnh Kế hoạch đầu tư công năm 2023 nhằm đẩy nhanh tiến độ giải ngân, đáp ứng nhu cầu hấp thụ vốn thực tế của các dự án, đồng thời thống nhất 3 nhóm giải pháp trọng tâm để giải quyết các nguyên nhân cơ bản, then chốt, khắc phục những tồn tại hạn chế đã được nêu trong Báo cáo và Tờ trình của UBND Thành phố.

UBND Thành phố đã đưa ra 4 nhóm nguyên tắc điều chỉnh Kế hoạch đầu tư công năm 2023, bao gồm 2 nhóm nguyên tắc chung, nhóm nguyên tắc cho điều chỉnh giảm vốn và nhóm nguyên tắc cho điều chỉnh tăng vốn của các dự án. Ban Kinh tế - Ngân sách cơ bản thống nhất với các nguyên tắc điều chỉnh này. Tuy nhiên Ban cho rằng, với chất lượng của công tác xây dựng kế hoạch chưa cao như hiện nay, việc coi Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm 2021-2025 là bất biến để làm khung điều chỉnh kế hoạch năm là chưa hợp lý mà khi phát hiện bất cập cần điều chỉnh kế hoạch năm 2023 có ảnh hưởng đến kế hoạch 5 năm thì cần xem xét đồng thời điều chỉnh kế hoạch trung hạn để đáp ứng yêu cầu thực tế.

Về phương án điều chỉnh giảm kế hoạch vốn năm 2023 của các dự án: Ban KTNS cơ bản thống nhất, tuy nhiên, đề nghị lưu ý việc nhiều dự án đề nghị giảm vốn đợt này thuộc diện triển khai quá kéo dài, vượt xa thời hạn bố trí vốn đầu tư công² và sẽ hết thời hạn triển khai trong năm 2023³ cần được sớm chủ động chuẩn bị các thủ tục đầu tư cần thiết để tiếp tục triển khai, hoàn thành trong năm kế hoạch 2024. Đồng thời, đề nghị xem xét ảnh hưởng của việc giảm kế hoạch vốn bố trí cho nhiệm vụ Quy hoạch thủ đô Hà Nội trong khi theo kế hoạch và yêu cầu của Thành phố: Báo cáo cuối kỳ của Quy hoạch cần hoàn thiện để trình HĐND TP tại Kỳ họp tháng 12/2023 và báo cáo Chính phủ trình Quốc hội trong tháng 12/2023.

Về phương án điều chỉnh tăng kế hoạch vốn cho các dự án: Ban cơ bản thống nhất với phương án điều chỉnh tăng phù hợp với tiến độ triển khai của các dự án. Tuy nhiên, một số thông tin nhận được và khảo sát thực tế của chuyên trách Ban tại một số địa bàn cho thấy còn nhiều dự án, công trình có khối lượng thực hiện xây lắp lớn nhưng chưa được quan tâm bố trí vốn để sớm hoàn thành đưa vào sử dụng và không làm phát sinh nợ XDCB, một số công trình đang thi công có khả năng đẩy nhanh tiến độ đã được chủ đầu tư đề xuất và cam kết tỷ lệ

² Khoản 2 Điều 52 Luật Đầu tư công năm 2019: thời gian bố trí vốn thực hiện dự án nhóm A không quá 06 năm, nhóm B không quá 04 năm, nhóm C không quá 03 năm

³ Nạo vét, cải tạo kênh Tân Phương, Dự án công hóa và xây dựng tuyến đường từ nút rẽ ra phố Núi Trúc đến phố Sơn Tây, Cải tạo nâng cấp sông Cầu Bấy, Mở rộng quốc lộ 32 đoạn qua thị trấn Tây Đằng, tuyến đường từ quốc lộ 5 vào KCN Hapro, Tuyến đường gom Bắc Thăng Long-Nội Bài đoạn qua KCN Quang Minh I

giải ngân chưa được xem xét tăng vốn⁴; còn nhiều dự án cấp thiết đã đủ điều kiện thủ tục (nhất là dự án tu bổ các di tích đã xuống cấp nghiêm trọng, trong đó có nhiều di tích đã được xếp hạng cấp quốc gia⁵) chưa được ưu tiên bố trí vốn để thi công. Ban đề nghị tiếp tục rà soát, ưu tiên bố trí vốn cho các dự án thuộc loại này. Đồng thời, đề nghị rà soát mức vốn kế hoạch bổ sung cho các dự án để đảm bảo phù hợp với khối lượng thực hiện công việc của các dự án, đặc biệt là với các dự án mới được phê duyệt quyết định đầu tư, còn phải triển khai công tác GPMB hiện đã được cho phép áp dụng cơ chế tạm ứng linh hoạt⁶, xem xét tỷ lệ giá trị tạm ứng cho nhà thầu để dành vốn ưu tiên cho thanh toán khối lượng hoàn thành và khối lượng xây lắp sẽ thực hiện trong năm. Đề nghị rà soát, xem xét lại phương án điều hòa kế hoạch vốn gắn với phương án sử dụng nguồn tiền thường vượt thu mà Trung ương sẽ bổ sung cho Hà Nội để đáp ứng các nhiệm vụ quan trọng này của địa phương.

Về phương án sử dụng nguồn vốn bổ sung năm 2023 từ nguồn thường vượt thu năm 2022 mà Trung ương dự kiến bố trí cho Hà Nội: đến nay chưa có ý kiến chính thức của cơ quan Trung ương về số tiền thường vượt thu năm 2022, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị UBND Thành phố làm rõ cơ sở pháp lý để HĐND quyết nghị phương án phân bổ nguồn vốn này. Đồng thời, đề nghị làm rõ việc tuân thủ quy định của Luật Ngân sách nhà nước liên quan đến việc sử dụng khoản tiền này cho các nhiệm vụ quan trọng của địa phương và thứ tự ưu tiên trong sử dụng khoản tiền tăng thu, thường vượt thu. Ban đề nghị trong phương án sử dụng tiền thường vượt thu trước hết cần ưu tiên cho các nội dung hoàn trả ngân sách các quận đã ứng (với các dự án đủ điều kiện), bố trí vốn bổ sung cho công tác giải phóng mặt bằng, trong đó để đáp ứng yêu cầu hoàn thành cơ bản công tác GPMB phục vụ thi công Đường Vành đai 4 – Vùng Thủ đô trước 31/12/2023, bổ sung vốn ủy thác Ngân hàng chính sách xã hội chi nhánh thành phố Hà Nội cho vay giải quyết việc làm và thúc đẩy phát triển kinh tế. Việc đề xuất bố trí vốn cho các dự án xây dựng trụ sở BCH quân sự cấp xã trên địa bàn Thành phố cần được xem xét trên cơ sở điều kiện triển khai thực tế, tránh những vướng mắc, chậm triển khai, phải điều chỉnh giảm vốn như với các dự án xây dựng trụ sở công an xã.

Về điều chỉnh kế hoạch vốn năm 2023 nguồn ODA cấp phát và ODA vay lại cho các dự án sử dụng vốn ODA cũng như cập nhật kế hoạch trung hạn 5 năm

⁴ Cải tạo, nâng cấp trạm bơm tưới Đức Môn huyện Mỹ Đức; Xây dựng trạm bơm Văn Khê và hệ thống kênh tiêu ra sông Hồng trên địa bàn huyện Mê Linh; Cải tạo, sửa chữa trường tiểu học Đại Thắng; Tu bổ, tôn tạo đình Phú Nhiêu, huyện Phú Xuyên

⁵ Tu bổ, tôn tạo di tích đền Miêng Hạ xã Hoa Sơn, Di tích đình Phú Lương, Di tích chùa Bàu Bôi xã Quảng Phú Cầu huyện Phú Xuyên; Đình Bảo Vệ xã Long Xuyên, Đền Sen Chiểu xã Sen Chiểu, huyện Phúc Thọ;....

⁶ Theo báo cáo của Kho bạc nhà nước thành phố Hà Nội: đến ngày 19/9/2023, số vốn dành cho tạm ứng linh hoạt để GPMB các dự án thuộc kế hoạch đầu tư công năm 2023 cấp Thành phố còn tồn trên 2.083,5 tỷ đồng

nguồn vốn ODA cấp phát, Ban Kinh tế - Ngân sách thống nhất về nội dung này. Đồng thời, Ban đề nghị cập nhật kế hoạch trung hạn 5 năm nguồn vốn trong nước để đảm bảo sự phù hợp giữa kế hoạch năm 2023 và kế hoạch trung hạn trong trường hợp cần điều chỉnh kế hoạch 2023 để đáp ứng yêu cầu thực tế.

III. Dự thảo Nghị quyết

Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị UBND Thành phố tiếp tục hoàn thiện dự thảo Nghị quyết, cập nhật các nội dung sau rà soát, điều chỉnh cụ thể đảm bảo đúng quy định, trình HĐND Thành phố quyết nghị.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND Thành phố;
- UBND Thành phố;
- Đại biểu HĐND Thành phố;
- Các ban HĐND Thành phố;
- Các văn phòng: HĐND, UBND TP;
- Các sở: KH&ĐT, TC, Kho Bạc TP;
- Lưu: VT, KTNS_{KHưng}.

**TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN**

Hồ Vân Nga